

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ТА МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ У СФЕРІ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Ю.С. Олійник, П.В. Васюченко, О.М. Пономаренко
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Харків, Україна

Тема економії паливно-енергетичних ресурсів і зниження забруднення навколишнього середовища через впровадження енергоощадних технологій залишається надзвичайно актуальною. Вона була важливою навіть у мирний час, але зараз, у зв'язку з вторгненням агресора до України, питання економії електроенергії набуло особливої гостроти, оскільки очікується складний опалювальний сезон.

Енергозбереження в Україні вже давно є пріоритетом і перебуває під пильним контролем на державному рівні. Енергозбереження відіграє ключову роль в енергетичній незалежності України та має суттєву підтримку на державному рівні.

Зокрема, Енергетична стратегія до 2030 року передбачає наступні основні принципи [1]:

- введення обов'язкового енергетичного менеджменту й енергетичного аудиту на підприємствах і установах усіх форм власності;
- розробка та впровадження механізмів стимулювання енергозбутових компаній до забезпечення зниження споживання електроенергії їх клієнтами;
- встановлення більш жорстких стандартів енергоефективності при будівництві та реконструкції будівель та встановлення темпів підвищення енергоефективності існуючих будівель;
- популяризація заходів із підвищення енергоефективності серед населення;
- стимулювання розвитку енергосервісних компаній (ЕСКО) за рахунок створення відповідної нормативної бази та впровадження механізмів ЕРС договорів.

На вітчизняному та міжнародному рівні питання енергозбереження залишаються вкрай актуальними. Роботи [2, 3] присвячені впровадженню енергозберігаючих заходів та їх техніко-економічному обґрунтуванню.

Міжнародна співпраця, яка описана в роботах [2, 4] в галузі енергозбереження на побутовому рівні сприяє обміну досвідом, підвищенню рівня свідомості щодо заощадження паливно-енергетичних ресурсів, заощадженню матеріальних коштів.

Реалізація програми енергозбереження має наступні цілі:

- зменшення використання паливно-енергетичних ресурсів за рахунок їх заощадження;
- зниження рівня викидів вуглекислого газу;
- використання енергозберігаючих заходів, які сприяють заощадженню електричної енергії.

Енергозберігаючі технології являють собою комплекс заходів, спрямованих на підвищення ефективності та раціональне використання паливно-енергетичних ресурсів. Їх впровадження має на меті зменшення споживання електроенергії, теплової енергії, палива різних видів та використання відновлюваних джерел енергії. Результати застосування енергозберігаючих технологій оцінюються комплексно: з одного боку, це досягнення економічної вигоди та підвищення рентабельності виробництва, з іншого – зниження рівня викидів вуглекислого газу, що сприяє зменшенню негативного впливу на навколишнє середовище [4].

Використання енергозберігаючих заходів має численні переваги, як для економіки, так і для довкілля та суспільства загалом.

Завдяки зниженню споживання енергії зменшуються витрати на комунальні послуги та паливно-енергетичні ресурси як у домогосподарствах, так і в промислових підприємствах. А отже, має місце економія коштів.

Енергозберігаючі технології дозволяють ефективніше використовувати наявні ресурси, забезпечуючи більший результат за менших витрат енергії, що підвищує рівень енергоефективності.

Використання енергозберігаючих заходів допомагає скоротити викиди парникових газів, що сприяє боротьбі з глобальним потеплінням та зменшенню забруднення повітря.

Скорочення споживання традиційних енергоресурсів знижує залежність від імпортованих енергоресурсів, що є важливим фактором для енергетичної безпеки країни, особливо в умовах воєнних дій.

Енергозбереження сприяє більш раціональному використанню природних ресурсів, що дозволяє зберегти їх для майбутніх поколінь і знизити навантаження на довкілля.

Оптимізація енергоспоживання та впровадження екологічних технологій призводить до створення комфортніших умов проживання, зменшення шуму та покращення якості повітря.

Впровадження енергоефективних проектів і розвиток відновлюваних джерел енергії, як частини впровадження енергозберігаючих заходів, стимулюють створення нових робочих місць у сферах технологій та інновацій.

Отже, реалізація програми енергозбереження має вагомні переваги, які роблять енергозбереження стратегічним пріоритетом для держави, промислових підприємств і кожного окремого споживача.

Список літератури

- [1] Енергетична стратегія України на період до 2030 р. Вилучено з <https://de.com.ua/uploads/0/1703-EnergyStratagy2030.pdf>.
- [2] Juergen K., Oliinyk Y., Oberemok Z. Ukraine-Germany: cooperation in the field of energy saving/ *The 10th International scientific and practical conference "Innovative scientific research: theory and practice"* (November 21-24, 2023) Stockholm, Sweden. International Science Group. 2023. p.428-434.
- [3] Дзядикевич Ю.В. Організаційно-економічний механізм енергозбереження: монографія / Ю. В. Дзядикевич, В. Я. Брич, В. В. Джеджула, Р. Б. Гевко, та ін. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018.– 154 с.
- [4] Voitenko Serhii, Oberemok Zlata, Juergen Koeberlein-Kerler, Oliinyk Yuliia Implementation of energy saving measures in the framework of the international Ukrainian-German project/ Education and science of today: intersectoral issues and development of sciences: Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with Proceedings of the IV International Scientific and Practical Conference, Cambridge, December 9, 2022. Cambridge-Vinnitsia: P.C. Publishing House & European Scientific Platform, 2022. p. 106-111.